

21179

mēst. val.

Lambergis Valdemārs (1905-1973),
sabiedrības darbinis,
(ASV),

Lambergis Aristīds Jēkabs (1934),
sabiedrības darbinis,
(ASV, Latvija)
ģimenes fonds

Fonda Nr. 21179

Apraiste (apzīmējums) Nr. 4
Lambergis Valdemārs (1905-1973)

Apraistījums
(vēsturiskā izziņa)
[1930-1978]

LAMBERGS VALDEMĀRS (1905 –1973), SABIEDRISKAIS DARBINIEKS
(ASV),

LAMBERGS ARISTĪDS JĒKABS (1934), SABIEDRISKAIS DARBINIEKS,
(ASV,LATVIJA) **ģimenes fonds**

Apraksta (apakšfonda) Nr.4

LAMBERGS VALDEMĀRS (1905 – 1973)

[1930 –1978]

APRAKSTĪJUMS (VĒSTURISKĀ IZZIŅĀ)

Fondraža nosaukums

Lambers Valdemārs.

Administratīvā vēsture (Biogrāfija).

Sabiedriskais darbinieks Valdemārs Lambers dzimis Jelgavā, kā Apguldes muižas vagara Jēkaba Lamberga divpadsmitais bērns. Sakarā ar pirmo pasaules karu nav beidzis pamatskolu, bet vēlāk pabeidzis Jelgavas klasisko ģimnāziju kā eksterns. 1932.g. sekmīgi beidzis Latvijas Universitātes tiesību zinātņu fakultāti ar mag.jur. grādu. No 1932. līdz 1944.g. zvērināts advokāts Jelgavā. Paralēli tam arī bāriņtiesas priekšsēdētājs, Jelgavas pilsētas valdes juriskonsults un pilsētas brīvkonsultācijas vadītājs, Demokrātiskā centra Jelgavas nodaļas valdes loceklis.

V.Lambers ir arī Jelgavas filharmonijas dibinātājs un visu tās darbības laiku arī administratīvais vadītājs, Jelgavas latviešu biedrības amatvīrs, Zemgales kluba u.c. biedrību biedrs, korporācijas Fraternitas Metropolitana loceklis un seniors.

40-tajos gados saraksta un izplata proklamācijas un pamfletus pret padomju okupāciju, bet vācu okupācijas laikā pēc F.Cielēna uzaicinājuma iesaistās LCP darbā.

Trimdā no 1947. līdz 1949.g. St.Paulus nometnes vadītājs, no 1949.g. līdz 1950.g. Erlangenas nometnes vadītājs, līdz izceļošanai uz ASV LCK vicepriekšsēdis un informācijas nozares vadītājs, ārējās informācijas biroja priekšsēdis, LNP prezidija loceklis.

No 1949.g. līdz izceļošanai V.Lambers ir arī laikraksta "Latvija" apgāda vadītājs un laikraksta galvenais redaktors. Viņš apvieno trīs laikrakstus vienā LCK laikrakstā.

Jau Vācijas nometņu laikā V.Lambers nodibina ciešus sakarus ar Latvijas sūtņiem, īpaši ar K.Zariņu, A.Bīlmani, J.Feldmani un prof. A.Spekki.

Kopā ar ģenerālkonsulu J.Vanagu ar Norvēģijas ārlietu ministrijas palīdzību panāk latviešu veco ļaužu mītnes ierīkošanu netālu no Oslo. Stokholmā V.Lambers nodrošina laikraksta "Latvju vārds" tālāko iznākšanu un veicina LCK Informācijas nozares un Nacionālā fonda ciešāku sadarbību informācijas laukā starp visiem baltiešiem.

Briselē V.Lambergis uztur sakarus ar sūtni Dr.O.Grosvaldu un konsulu H.Rāceni, Londonā finansiāli atbalsta Londonas Avīžu iznākšanu, Vācijā ar LCK līdzekļiem palīdz vairākiem latviešu kultūras darbiniekiem.

V.Lambergis bijis ALA vicepriekšsēdis, arī Baltijas tautu sadarbības biroja vadītājs un 1952.g. dibinātā Latviešu Nacionālā Centra dibinātājs, vicepriekšsēdis un ģenerālsekretārs.

Pēc V.Lambergas iniciatīvas nodibināts Amerikāņu fonds Latvijas atbrīvošanai, par kura padomnieku viņš kļuvis.

V.Lambergis bijis Latvijas Penkluba loceklis, latviešu radio politiskais komentators Bostonā, Amerikas Latviešu Tautiskās Savienības priekšnieks. Viņš runājis amerikāņu klubos, skolās, dažādās sanāksmēs par Latviju, rīkojis visu apspiesto tautu sanāksmes Bostonā, organizējis demonstrācijas pret komunistu delegācijām, N.Hruščovu u.c. PSRS amatpersonām, uzņemts par pasaulē pirmā garīgā un militārā Maltas bruņinieku ordeņa locekli. Ordenis organizējis Baltijas valstu komiteju, kas ordeņa ietvaros sekmējusi Baltijas valstu brīvības centienus.

V.Lambergis panāca, ka iespaidīgajā starptautiskajā laikrakstā *The Christian Science Monitor* divas reizes gadā ievieto kristīgās zinātnes rakstus arī latviešu valodā un blakus tiem rakstus angļu valodā par Latviju, latviešu kultūru un vēsturi. V.Lambergam adresētās lasītāju vēstules iespiestas *The Christian Science Monitor*, *Look*, *Time*, *The Boston Globe* u.c.

V.Lambergis bijis precējies ar dzejnieci Mariju Urnežus. Laulībā dzimuši četri dēli.

Pēc ilgstošas slimības un vairākām pārciestām smagām operācijām V.Lambergis miris 1973.g. 19.oktobrī Bostonā un 22.oktobrī apglabāts Getzemanes kapos.

Glabāšanas vēsture.

Sabiedrisko un politisko darbību raksturojošos, kā arī personiskos dokumentus V.Lambergis uzkrājis savas dzīves laikā. Pēc viņa nāves dokumentus pārņēmis viņa dēls Aristīds Jēkabs Lambergis.

Tiešais iegūšanas veids.

Dokumentus valsts glabāšanā nodevis Aristīds Jēkabs Lambergis 2002.gadā.

Apakšfonda saturs.

Viss apakšfonda dokumentu apjoms ir īpaši nozīmīgs, jo sniedz vispusīgu informāciju gan par pašu V.Lambergu kā sabiedrisko darbinieku, politiķi un personību, gan arī par Latvijas okupācijas perioda aktivitātēm nometnēs Vācijā un vēlāk ASV un citās trimdinieku mītnes zemēs.

V.Lambergas arhīvs sastāv no viņa publikāciju un sastādīto dokumentu melnrakstiem, personas dokumentiem, sarakstes ar organizācijām un personām, savāktajiem informatīvajiem materiāliem, fotogrāfijām un piezīmju grāmatiņām.

Vēsturniekiem paveras plašas iespējas iegūt interesantus materiālus par daudzu trimdas sabiedriski politisko organizāciju dibināšanu un darbību, kā arī atsevišķiem tās darbiniekiem.

Dokumenti uzskatāmi atspoguļo arī sadarbību ar dažādu tautu trimdas organizācijām, ASV valdību, senātu, sabiedriskajām organizācijām un laikrakstiem.

Salīdzinoši neliela ir dokumentos ietvertā informācija par V.Lamberga ģimeni un privāto dzīvi.

Izvērtēšana.

Valsts glabāšanā saņemti 3564 dokumenti, kas aptver laika periodu no 20.gs. 30-iem g. līdz 1978.g., bet galvenokārt 1944. līdz 1970.g.

Dokumenti saņemti nesakārtotā veidā, daudzi stipri bojāti, liels daudzums dublikātu. Izveidotas 150 lietas.

Vērtības ekspertīze un dokumentu aprakstīšana veikta 2004.gadā vadoties pēc Vispārīgā starptautiskā arhīva dokumentu aprakstījuma standarta ISAD(G) pielietošanas noteikumu B daļas personu fondiem.

Sistematizācija.

Aprakstā lietas sistematizētas atbilstoši dokumentu sistematizācijas shēmai – piecās sērijās, bet viena no tām – sērija Nr.3, septiņās apakšsērijās pēc svarīguma un tematiskās pazīmes un kārtotas pamatā pēc nomināli hronoloģiskā principa, bet trešajā un sestajā apakšsērijā alfabēta kārtībā. Dokumenti lietās kārtoti hronoloģiskā kārtībā.

Dokumentu grupu sadalījumu pa vertikāli veidojot sērijas un apakšsērijas noteica vienotais materiālu kopums – **savāktie** dokumenti.

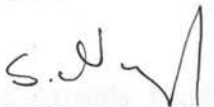
Pieejamības noteikumi.

Bez ierobežojumiem.

Fiziskais raksturojums.

Daudzi, īpaši 40-to g., dokumenti stipri bojāti – nodzeltējušas, ieplīsušas lapas, ir teksta zudumi.

Aprakstījumu sagatavoja
Personu fondu un trimdas dokumentu daļas
Vadošā arhīviste
2005.02.15.

(S.Norenberga)

FONDS Nr. 2179

LAMBERGS VALDEMĀRS (1905 –1973), SABIEDRISKAIS
DARBINIEKS (ASV),
LAMBERGS ARISTĪDS JĒKABS (1934), SABIEDRISKAIS
DARBINIEKS, (ASV,LATVIJA) ģimenes fonds

APRAKSTĪJUMS (VĒSTURISKĀ IZZIŅA) - papildinājums

Fondraža nosaukums

Lambers Valdemārs, Lambers Aristīds Jēkabs.

Glabāšanas vēsture.

Sabiedrisko un politisko darbību raksturojošos, kā arī personiskos dokumentus Valdemārs Lambers uzkrājis savas dzīves laikā. Pēc viņa nāves dokumentus pārņēmis viņa dēls Aristīds Jēkabs Lambers.

Aristīds Jēkabs Lambers arī uzkrājis savus sabiedrisko un politisko darbību raksturojošos dokumentus un glabāšanas vienības.

Tiešais iegūšanas veids.

Savus un tēva dokumentus valsts glabāšanā nodevis Aristīds Jēkabs Lambers 2007.gadā kā papildinājumu 2002.gadā iesniegtajiem dokumentiem.

Fonda saturs.

Iegūtie dokumenti papildina sērijas aprakstos Nr.1 un Nr.4, kas attiecas uz fondražu biogrāfiskajiem dokumentiem, sabiedriskā un radošā darba dokumentiem, sakrātajiem dokumentiem, fotogrāfijām, kā arī satur vienu glabāšanas vienību – metāla plāksni ar uzrakstu no vilciena, kas ar Dziesmu svētku dalībniekiem 1984. gadā devās uz Vācijas austrumu robežu.

Izvērtēšana.

Dokumenti saņemti nesakārtotā veidā, daži stipri bojāti. Izveidotas 10 lietas aprakstam Nr.4 (papildinājums) un 3 lietas aprakstam Nr.1 (papildinājums).

Vērtības ekspertīze un dokumentu aprakstīšana veikta 2007.gadā vadoties pēc Vispārīgā starptautiskā arhīva dokumentu

aprakstījuma standarta ISAD(G) pielietošanas noteikumu B daļas personu fondiem.

Sistematizācija.

Valsts glabāšanā saņemti 67 dokumenti, kas aptver laika periodu no 1936. gada līdz 1984. gadam.

Lietas sistematizētas hronoloģiskā kārtībā aprakstā Nr.4 (papildinājums) - 4 sērijās, bet aprakstā Nr.1 (papildinājums) - 2 sērijās.

Dokumentu sērijas atbilst iepriekš izveidotajai dokumentu sistematizācijas shēmai.

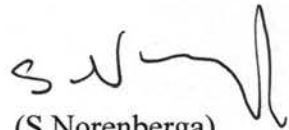
Pieejamības noteikumi.

Bez ierobežojumiem.

Fiziskais raksturojums.

Daži dokumenti stipri bojāti – nodzeltējušas, ieplīsušas lapas, ir teksta zudumi.

Aprakstījumu sagatavoja
Personu fondu un trimdas dokumentu daļas
Vadošā arhīviste
29.11.2007.

(S.Norenberga)

Latvijas Valsts arhīvs

LIETAS Nr. _____ APLIECINĀJUMA LAPA

Lietā numurētas 5 (piecas) _____
ar cipariem un vārdiem _____ lapas,

tajā skaitā: litera lapas _____

numēracijā izlaistas lapas _____

un + _____ iekšējā apraksta lapas
ar cipariem

Lietas noformēšanas un fiziskā stāvokļa īpatnības	Lapu Nr.

Lapu aizpildīja arkhivists _____
amats [paraksts] _____
paraksts J. Jankovs _____
paraksta atšifrējums

20.08.08.
datums